

SAŽETAK PRESUDE

MATELLY PROTIV FRANCUSKE OD 2. LISTOPADA 2014. GODINE ZAHTJEV BROJ 10609/10

Apsolutna zabrana pripadnicima oružanih snaga i policije da se udružuju u sindikate protivna je Konvenciji

❖ ČINJENICE

Podnositelj zahtjeva je policijski službenik u Francuskoj, a od 2005. godine obavlja poslove računovođe u okviru lokalne policijske postaje.

Tijekom 2007. godine, osnovan je internetski forum pod imenom „Policajci i građani“ koji je prema navodima podnositelja zamišljen kao prostor u kojemu dolazi do razmjene informacija između policije i građana u cilju ostvarivanja što bolje međusobne komunikacije. Krajem ožujka 2008. godine, osnovano je i udruženje „Forum policajaca i građana“ čija svrha je bila pružiti civilima informacije o djelovanju i radu policije radi što boljeg razumijevanja načina funkcioniranja redarstvene vlasti. Podnositelj je bio osnivač te kasnije i potpredsjednik navedenog udruženja, a njegovi članovi bili su policijski službenici (bilo aktivni bilo u mirovini), pripadnici oružanih snaga i civili.

Dana 06. travnja 2008. godine, podnositelj je obavijestio glavnog ravnatelja policije o tome kako je osnovano navedeno udruženje te je naglasio kako udruženje djeluje kao informativni centar između policije i građana te se ne bavi pitanjima zaštite prava policijskih službenika (u smislu sindikata).

Dana 27. svibnja 2008. godine, glavni ravnatelj policije pozvao je podnositelja i druge policijske službenike koji su bili aktivni članovi udruženja da podnesu ostavku, navodeći kako je došlo do povrede odredaba mjerodavnog zakona (*Code de la défense*) koji nameće određena ograničenja prava na udruživanje u sindikate. Naveo je kako udruženje ima karakteristike sindikata jer je u Statutu udruženja stajalo kako se između ostalog bavi i zaštitom materijalnih prava i morala policijskih službenika, a što je bilo protivno odredbama gore navedenog Zakona.

Podnositelj je sljedećeg dana obavijestio glavnog ravnatelja kako će zbog uklanjanja nejasnoća, udruženje izmijeniti spornu odredbu Statuta. Dana 5. lipnja 2008. godine, podnositelj je podnio ostavku na mjesto potpredsjednika udruženja te je prestao biti njegovim članom.

Podnositelj je zatim pred domaćim sudom pokrenuo postupak u kojemu je tražio da se ispita valjanost odluke temeljem koje je ravnatelj policije tražio podnositelja da podnese ostavku. Budući da je domaći sud u konkretnom predmetu donio odluku kojom se proglasio nenadležnim, podnositelj je protiv te odluke podnio žalbu koja je odbijena.

Dana 26. srpnja 2008. godine, novo upravno vijeće predmetnog udruženja izbrisalo je spornu odredbu Statuta koja je predviđala kako se udruženje bavi i zaštitom materijalnih prava i

morala policijskih službenika. Podnositelj je u konačnici podnio žalbu i Državnom vijeću (*Conseil d'État*) koja je odbačena.

Pozivajući se na članak 11. Konvencije, podnositelj je u svom zahtjevu Sudu prigovarao kako je došlo do neopravdanog i nerazmjernog miješanja u njegovo pravo na slobodu udruživanja.

❖ OCJENA SUDA

U odnosu na članak 11. Konvencije

Članak 11. Konvencije jamči slobodu udruživanja u okviru koje je pravo na udruživanje u sindikate samo jedan od oblika udruživanja koji uživa zaštitu. Članak 11. Konvencije jamči slobodu udruživanja svim profesijama te se ne mogu postavljati ograničenja u ostvarivanju tih prava, osim ako to ograničenje ima uporište u zakonu te je u interesu društva. Sud je naveo kako država članica ima pravo nametnuti ograničenja prava zajamčenih člankom 11. Konvencije pripadnicima oružanih snaga i policije, ali takva ograničenja moraju biti zakonita i ne smiju umanjiti samu bit prava na udruživanje. Sud je ponovio kako je pravo na udruživanje u sindikate i osnivanje stranaka esencijalni element slobode udruživanja.

Odluka kojom je podnositelju zabranjeno članstvo u udruženju „Forum policije i građana“ dovela je do miješanja u podnositeljeva prava zajamčena člankom 11. Konvencije. Navedeno miješanje bilo je propisano zakonom budući da francusko mjerodavno pravo predviđa određena ograničenja u odnosu na udruživanje u sindikate. Navedena zabrana slijedi opravdani cilj koji se odnosi na očuvanje reda i discipline oružanih snaga. Stoga je Sud u ovom predmetu trebao ispitati je li takvo miješanje bilo potrebno u demokratskom društvu.

Iako je Francuska uspostavila mehanizam zaštite interesa pripadnika oružanih snaga i policije u vidu odgovarajućih tijela i postupaka, Sud smatra kako takav mehanizam ne predstavlja slobodu udruživanja u kontekstu članka 11. Konvencije koji jamči pravo na različite oblike udruživanja, uključujući i sindikate. Sud uzima u obzir kako postoje opravdani razlozi zbog kojih država ima pravo ograničiti pripadnicima oružanih snaga i policije pravo na udruživanje, ali isto tako ističe kako takva ograničenja moraju biti sukladna zahtjevima članka 11. Konvencije. To znači da takva ograničenja moraju biti formulirana na način da pripadnicima oružanih snaga i policije ne uskraćuju opće pravo na udruživanje radi zaštite njihovih profesionalnih interesa i morala.

Glavni ravnatelj policije je odluku kojom je tražio od podnositelja da podnese ostavku donio isključivo zbog toga što je sporno udruženje navodno imalo oblik sindikata, jer se u Statutu udruženja spominjalo kako ono promiče zaštitu materijalnih prava i morala policijskih službenika. Pri tom nije uzeo u obzir kako je podnositelj postupio sukladno mjerodavnom domaćem pravu i odmah obavijestio glavnog ravnatelja kako će izmijeniti sporne odredbe statuta.

U konačnici, Sud je ustanovio da nisu postojali relevantni ni dostatni razlozi koji bi opravdali miješanje domaćih tijela u podnositeljeva prava zajamčena člankom 11. Konvencije i koji su doveli do apsolutne zabrane pripadnicima oružanih snaga i policije da putem udruženja štite svoje profesionalne i moralne interese. Sud je stoga zaključio kako potpuna zabrana udruživanja pripadnika oružanih snaga i policije u sindikate ili druge oblike udruženja nije bila nužna u demokratskom društvu.

Slijedom navedenog, Sud je utvrdio kako je došlo do povrede članka 11. Konvencije.

❖ **PRAVIČNA NAKNADA**

1.400,00 EUR - na ime troškova postupka

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.

